

’ի դէպ վարկանիմ թարգմանել զայս առաջին ծանօթ թուղթ նորա՝ առ Քահանայապետն Իննովկենտիոս, կարգելով ’ի ստորեւ եւ զբնագիրն:

«Ամենարգոյ ’ի Քրիստոս Հօր եւ Տեառն ԻՆՆՈՎԿԵՆՏԵԱՅ, շնորհօքն Աստուծոյ ծայրագոյն Քահանայապետի եւ ընդհանրական Պապի, եւ այնքանոյ եւ այնպիսոյ պատուոյ արժանաւորի, ԼԵԻՈՆ, նովին եւ Հռովմէական ինքնակալութեան շնորհօք՝ *Թագաւոր Ամենայն Հայոց*, ողջունիւ զանձն եւ զոր ինչ կարէ (նուիրէ):

Փառք, գովութիւն եւ պատիւ Աստուծոյ ամենակալի, որ կամեցաւ զՔեզ՝ զայդքան եւ զայդպիսի հովիւ վերակարգել եկեղեցոյ իւրում, ըստ արժանեաց բարի բարի արդեանց քոյոց, եւ զայդքան բարգաւաճ եւ հաստատուն շինուած ’ի վերայ հիման Առաքելոց կանգնել, եւ զայդքան լոյս ճրագի ’ի վերայ աշտանակի եղեալ՝ սփռել հաճեցաւ ընդ համօրէն ծագս երկրի, ’ի փրկութիւն համանգամայն քրիստոնէից: Ի ձեռն շնորհաց լուսոյդ՝ փրկաբեր խրատութիւն գերարգոյ հօր մերոյ արքեպիսկոպոսին Մոգունտիոյ՝ հրահանգեալք եւ տեղեկացեալք, զամենայն առ ’ի յԱստուծոյ յանձնեալն Մեզ թագաւորութիւն *ընդարձակ յոյժ եւ մեծատարած*, եւ զհամօրէն Հայկազնեայս՝ որք այսր անդր ’ի սփիւռս հեռաւոր կողմանց, ’ի միութիւն սրբոյ Հռովմէական Եկեղեցոյ, Աստուծոյ ողորմութեանն ներշնչելով, վերակոչել փափագեմք եւ ըղձանամք:– Յետ այսոցիկ, զտագնապս, զաղէտս, զաղքատութիւնս եւ զսկարտութիւն թագաւորութեանն Ասորւոց երկրի եւ զմերս, ’ի ձեռն նորին նախասացելոյ Մոգունտիացոյ, (քանզի դժուարին է մի ըստ միոջէ գրով բացատրել), բարեգթութեան քում յայտ առնեմք: Նա ինքնին բացատրեսցէ զամենայնի ստուգութիւն, ոչ զանց արարեալ եւ զիրացս ծանօթութեամբ: Այսպիսեաց տառապանաց եւ ճգանց՝ տարագրեալքս ’ի հովտիս արտասուաց՝ ժուժկալեալ տարաք մինչեւ ցայժմ. այլ առանց յուսոյ նպաստից եւ օգնականութեան Ձերոյ, ոչ եւս բաւեմք տանել: Եւ քանզի ոչ է արժան նախանձու տան Տեառն գաղջանալ ’ի սիրտս՝ եւ Ձեր եւ Մեր, (ոչ ուսուցանել ինչ կամիմ բանիս), սիրել զվայելչութիւն տանն այնորիկ, եւ ’ի պաշտպանութիւն նորին պարիսպ ածել, պարտ եւ արժան է մեզ. որպէս զի զբռնութիւնս յարուցելոցն ’ի վերայ նորին՝ թշնամեաց Խաչին, գործակցութեամբ շնորհացն Աստուծոյ, ’ի խմբելով զգօրութիւնս ոգւոյ, դիմակալեալ հերքեսցուք: